

Amerikanın ünlü kültür dergisi Horizon Türkiye'de tarihi eser kaçakçılığı ile ilgili araştırmayı açıkladı

"Türkiye soyuluyor."

Yazarlar, kaçakçılıkta
Amerikan B.M.Ü.

Amerika'nın ünlü Sanat ve Kültür Dergisi «Horizon»un tarihi eşya kaçakçılarının Türkiye'yi soyduklarını bildiren yazısını yayınlamamız ilgili çevrelerde büyük yankı uyandırmıştır. Bu konuda beliren tepkileri gösteren haberleri aşağıda bulacaksınız.

Sofuoğlu, tarihî eser kaçakçılığına karşı teklif yapıyor

■ AP Milletvekili «Kaçakçılar büyük menfaatler karşılığında çalışmaktadırlar» dedi...

ANKARA, ÖZEL
AP KOCAELİ Milletvekili Süreyya Sofuoğlu, Türkiye'den tarihi eserlerin gangsterlere taş çıkaran şebekeler tarafından adam öldürmeye kadar gidilerek kaçırıldığını açıklamış ve «Bu kaçakçılar, büyük menfaatler karşılığında çalışmaktadırlar» demiştir. Yurt dışına kaçırılan tarihî eserler üzerinde uzun zamandan beri çalışmakta olduğunu da açıklayan Sofuoğlu, Meclis açılır açılmaz bir kanun teklifi vereceğini belirtmiştir.

Sofuoğlu, hazırlamakta olduğu kanun teklifinde, tarihî eser bulanlarla, tarihî eser bulunduğu dair ihbarda bulunanlara prim veril-

■ Devamı Sa. 7. Sü. 3. de

TARİHİ EŞYA SATIŞININ SERBEST BIRAKILMASI İÇİN

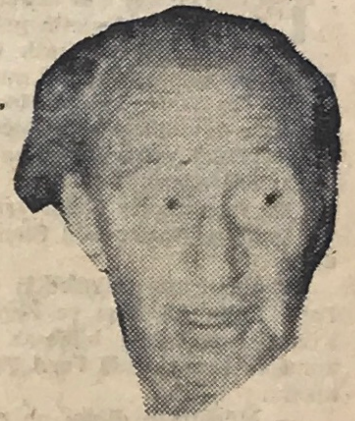
"Türkiye'ye baskı yapılıyor."

Arkeoloji Doçenti, uyarmalara rağmen tarihî eşyaların kaçırıldığını söyledi

○ SMANLI devrinden kalma «Âsar atika nizamnamesinin değiştirilerek antika eşya ticaretinin serbest bırakılması için dış ülkelerden Türkiye'ye baskı yapıldığı» ileri sürülmektedir. İstanbul Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü öğretim üyelerinden Doç. Ufuk Esin, «Bu baskıya şiddetle karşı koymak gerektiğini» belirtmiş ve şunları söylemiştir:

«Antika ticareti serbest bırakıldığı takdirde artık elimizde hiçbir şey kalmayacaktır. Nizamname değiştirilmedir. Ama bu değişiklik daha sert hükümler konulması, ce-

■ Devamı Sa. 7. Sü. 1 de

CEVAT ŞAKİR
İNÇİL TEDE'DEN

« Türkiye'ye baskı yapılıyor »

• *Bastarafı Birincide* zaların daha şiddetlendirilmesi için yapılmalıdır.»

MİLYARLARCA LİRA

İlgili çevrelerden verilen bilgiye göre, şimdiye kadar yurt dışına kaçırılan eserlerin değeri milyarlarca lirayı bulmaktadır. Kaçakçılığın yapıldığı şekilleri de şu şekilde açıklanmıştır:

«Ülkemizdeki bazı eserler, yabancı memleketlerde yapılan yayınlarda gıya Türkiye dışında imiş gibi gösterilmektedir. Bu, o eserin ya kaçırıldığı, ya da kaçırılmak üzere olduğu anlamına gelir.

Şurası bir gerçektir ki, bir takım yabancı bilim adamları bu yayınları yaparken tamamen kolonyal zihniyetle hareket ediyorlar. Buna karşılık bilim adamlarının bir kısmı da son derece dürüst hareket etmekte ve kaçırılacağını duydukları eserleri haber vermektedirler. Fakat biz

bunları gereği gibi takip edemediğimiz için neticede kaçakçılık sürüp gidiyor.

İHBARA RAĞMEN

Meselâ geçen yıllarda Truva'dan kaçırılan yüzbinlerce lira değerindeki bilezik, kolye gibi altın eserler.. Amerika'nın Pensilvanya Üniversitesi müzesi yetkilileri böyle bir topluluğun Türkiye'de mevcut olduğunu ihtar etmişler, (dikkatli olun, kaçırılabilir) diye uyardı ama bulunmuşlar, ama bu çok değerli eser gene de yurt dışına çıkarılmıştır. Bu topluluk, sonradan, bahis konusu müze tarafından Amerika'da satın alınmış, hakkında vavın da yapılmıştır.»

KAÇAKÇILAR

Açıklandığına göre kaçakçılık yapanlar şunlardır:

• Türkiye'de yarı yerleşmiş yabancı koleksiyoncular. Bunlar, koleksiyonlar hazırlandıktan ve yabancı memleketlerde yayın yapıldıktan sonra kaçırılmaktadır.

• Diplomatik şahıslar. (Bu gibi olayların çoğu zaman örtbas edildiği söylenmektedir).

• Türkiye'de bir bölgeye yerleşerek, bu bölgeyi 99 yıllığına kiralaayanlar. Özellikle Bodrum ve civarında bu şekilde yerleşen yabancılar bulunduğu belirtilmektedir. Bunlar gizlice kazı yapmakta, buldukları eserleri yurt dışına çıkarmaktadırlar.

• Beatnik denilen pis turistler. Çoğunlukla güney illerinde faaliyet gösteren bu turistler, köylülerle anlaşarak, onlardan aldıkları ve kazı yaparak buldukları eserleri motorlarla kaçırmaktadırlar.

Son zamanlarda Merzifon'da bulunan Tunç Devrine ait buluntuların kaçırıldığından endişe edilmektedir. Yaklaşık olarak 50 bin lira değerinde olan bu buluntu geçen yıl Ankara'da görülmüş, daha sonra ortadan kaybolmuştur.

Gene yakın bir zamanda çeşitli Anadolu şehirlerinden toplanan bir sikke koleksiyonunun da âkibeti belli değildir.

ACI BİR KAYIP

Merhum Ali Efendi ve merhume Aliye hanımın en küçük kızları, Enis Zeybek'in eşi, Ergiz ve Ergün Zeybek'in biricik anneleri, Necdet Zeybek'in gelini, Sitare Eriş, Abdurrahman Günsel, Saime Şencan ve İbrahim ile merhum Osman ve Mehmet Özba-bacan'ın kardeşleri, Neriman, Mürvet, Peyvent ve Türkân'ın görümcesi, İbrahim, Saduman, Asuman, Yüksel, Yücel, Timur, Teoman, Osman, Veysel, Nur ve Gül'ün halaları, Aycan, Mehmet ve Galip'in teyzeleri

İyi ve müşfik insan

EMİNE ZEYBEK
Hanımefendi

5/8/967 Cumartesi sabahı Hakkın rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi 6/8/967 Pazar günü saat 10.00 da evinden alınarak Üsküdar Yenicami'de öğle namazını müteakip kılınacak cenaze namazından sonra aile kabristanına defnedilecektir. Allah rahmet eylesin.

Eşi ve çocukları

Milliyet 9654